

OBECNÍ ZPRAVODAJ STŘEŇ

2/2024

Vychází jednou za dva měsíce.

Datum vydání: 11. dubna 2024

INVESTICE V OBCI

Jaro je v plném proudu a nic nebrání realizaci plánovaných investic v obci. Došlo k posílení fotovoltaické elektrárny na čistírně odpadních vod z 10 kWp na 13 kWp, dále k rekonstrukci střechy domu služeb a aktuálně probíhá rekonstrukce WC v pohostinství. V dubnu proběhne instalace fotovoltaických elektráren včetně bateriových úložišť na domu služeb a na kulturním domě.

Vše výše uvedené je pochopitelně závislé na finančních možnostech obce, resp. na využívání dotačních příležitostí. Dotaci od SFDI na chodník od školy po dům služeb jsme bohužel nedostali, ale obratem jsme zažádali o dotaci na chodník přes MAS Moravská cesta (program IROP) a podle malého počtu žádostí a poskytované alokace to vypadá velmi nadějně. Musíme si však počkat na dokončení administrace vyhodnocení žádostí. Nepříjemnou zprávou je vysoká finanční náročnost projektu (rozpočet 13,4 mil. Kč) a nižší maximální výše dotace (4,75 mil. Kč). Pokud uspějeme, bude záležet zejména na tom, jakou cenu díla se povede vysoutěžit. Realizace je naplánovaná na rok 2025.

V rámci výzvy IROP na MAS Moravská cesta jsme podali žádost o dotaci na pořízení přívěsu pro hašení pro naši jednotku sboru dobrovolných hasičů. Předpokládaný náklad činí 1 132 tis. Kč

a dotace by mohla činit až 95 %. Aktuálně čekáme na vyhodnocení žádosti.

V květnu se dozvíme, jak dopadly naše žádosti o dotace podané na Ol. kraj (dokončení cesty ve stavební zóně, bateriové úložiště na ČOV, Hry bez hranic).

V březnu proběhla schůzka s rodiči dětí z MŠ, kde jim byl představen záměr obce rekonstruovat přízemí školy a vybudovat přístavbu na stávající zahradě, kde vznikne jedno oddělení mateřské školy a jedna dětská skupina. Realizace je plánovaná na rok 2025 a probíhala by za provozu školy. Aktuálně připravujeme podklady pro podání dotační žádosti na vybudování dětské skupiny. Největším problémem je financování. Stát dlouhodobě nemyslí na zajištění prostředků na budování mateřských škol. Proto momentálně zvažujeme jedinou reálnou variantu financování a tou je dotace na dětské skupiny.

- Jiří Nevima, starosta -

VÁŽENÍ SPOLUOBČANÉ

Aktuální úvodník si dovoluji využít jako poděkování občanům a spolkům za proběhlé a plánované akce. V sobotu 6. dubna se uskutečnila akce Uklidme Střeň a okolí, která je součástí celorepublikového projektu Uklidme Česko. Děkujeme všem účastníkům za úklid a celkovou podporu. Je radost vidět, že ekologické akce občany pořád ještě zajímají a hlavně baví ☺.

Na pátek 26. dubna se povedlo ve spolupráci s Markem Ošťádaem domluvit návštěvu čtyřiceti Střeňáků v Senátu. Od železničního dopravce máme potvrzeno mimořádné zastavení rychlíků ve Střeni (tam v 6:57 a zpět ve 21:54). Tak hurá do Prahy.

Naše spolky rozhodně nezahálí a připravují pro vás další zajímavé akce i pravidelné sportovní události. Nenechte si ujít odpolední čarodějnickou akci hasičů a naší školy, která se uskuteční v úterý 30. dubna v areálu za KD. V sobotu 4. května proběhne tradiční nohejbalový turnaj a 18. května se můžete těšit na okrskovou hasičskou soutěž. Na 15. června je plánován volejbalový turnaj a o týden později proběhnou Hry bez hranic Mikroregionu Litovelsko. Stále hledáme dobrovolníky, kteří by měli chuť na akci pomoci. Předem děkujeme.

Závěrem bych chtěl poděkovat dlouholeté paní knihovnici Evě Sanislové za vedení knihovny a popřát jí do dalších let pevné zdraví a také osobní spokojenost. Novou knihovnicí je od března paní Světlana Veselá. Po dohodě byla půjčovní doba upravena na pondělí od 17 do 19 hod. Knihovně a nové paní knihovnici přejeme spoustu spokojených čtenářů.

Užívejte si jarního sluníčka a nenechte si ničím a nikým kazit dobrou náladu. Buďte zdraví Střeňáci.

- Jiří Nevima, starosta -

ZÁSAH PROTI PŘEMNOŽENÝM KOMÁŘŮM

Výrazné rozlivy v okolí obce jsou ideální pro přemnožení komárů. Voda v lužních lesích sice výrazně poklesla, i tak evidujeme stovky líhnišť s výskytem larev. Od konce března postupně proběhly zásahy proti přemnoženým larvám komárů. Pracovníci obce aplikovali do líhnišť s výskytem larev biocidní přípravek Vectobac. Ten zahubí pouze larvy komárů a na další organismy nemá zásadní vliv. Veškerá činnost (monitoring i aplikace) se pečlivě zadává do speciálního mapového portálu, tak aby se data daly sdílet a analyzovat.

S výrazným oteplením očekáváme výlet jarních komárů. I když jsou časně jarní komáři relativně krátkověcí (samice přežijí cca 1 měsíc), **doporučujeme občanům preventivně instalovat sítě proti hmyzu**. S ohledem na účinnost zásahů a nižší počty larev v líhništích, lze předpokládat menší výlet (zejména v lese a jeho nejbližším okolí). Je nutné si uvědomit,

že komár do lužního lesa a jeho okolí patří. Cílem našich aktivit je předcházet komářím kalamitám, nikoli komára zcela vyhubit. Kalamita oficiálně nastává, když hygienici v obydlených územích napočítají více než 10 bodnutí za minutu.

Téma kontroly výskytu komárů se stále intenzivně vyvíjí. Obec je partnerem mezinárodního projektu MOSPREMA - Predikce a management kalamitních stavů komárů pro zachování biodiverzity v lužních lesích. Podstatou projektu je pomocí moderních geoinformačních metod a nejnovějších vědeckých poznatků vytvořit a ověřit nové postupy pro integrovaný management území s cílem minimalizovat každoročně se opakující kalamitní stavy komárů, se zvláštním zřetelem na zachování biodiverzity zájmového území CHKO Litovelské Pomoraví a jeho bezprostředního okolí. Projekt bude zakončen konferencí 23. dubna v Příkazech.

Naše obec je také součástí Dobrovolného svazku obcí Region Moravská cesta, kde je zřízen Výbor pro kontrolu výskytu komárů. Uvedený výbor je obsazen zástupci devíti obcí (Bílá Lhota, Červenka, Horka nad Moravou, Litovel, Mladeč, Náklo, Pňovice, Příkazy, Střeň), které každoročně řeší problémy s přemnožením komárů. V tomto roce podal DSO Region Moravská cesta dvě dotační žádosti na Olomoucký kraj, které mají za cíl předcházet komářím kalamitám v území (pořízení postřikovacího dronu, udržitelnost projektu MOSPREMA).

V tomto roce proběhla společná jednání se zástupci Univerzity Palackého, Města Břeclav, Olomouckého a Jihomoravského kraje, kde byla deklarována snaha o spolupráci v oblasti předcházení komářím kalamitám. Uvedené téma jsem měl možnost projednat i s ministrem životního prostředí Petrem Hladíkem. Cílem je zajistit společné řešení pro povodňové stavy, kdy samosprávy nejsou schopny zajistit ochranu obyvatelstva proti přemnoženým komárům.

- Jiří Nevima, starosta -

A poster for the MOSPREMA final conference. The background is a green forest stream. At the top, there is a logo of a mosquito. The text reads: "MOSPREMA ZÁVĚREČNÁ KONFERENCE", "Záloženský dům 23. dubna Příkazy 2024", and "www.mosprema.upol.cz". There are logos for "Norway grants", "STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČESKÉ REPUBLIKY", and "Společně pro zelenou Evropu". A QR code is present with the text "Registrujte se zde:". At the bottom, there is a list of topics: "sdílení zkušeností | managementová opatření | monitoring abundance komárů | automatizovaný sběr dat | optimální forma aplikace Vectobacu | použití dronu | sběr dat v terénu | predikce a další témata...".

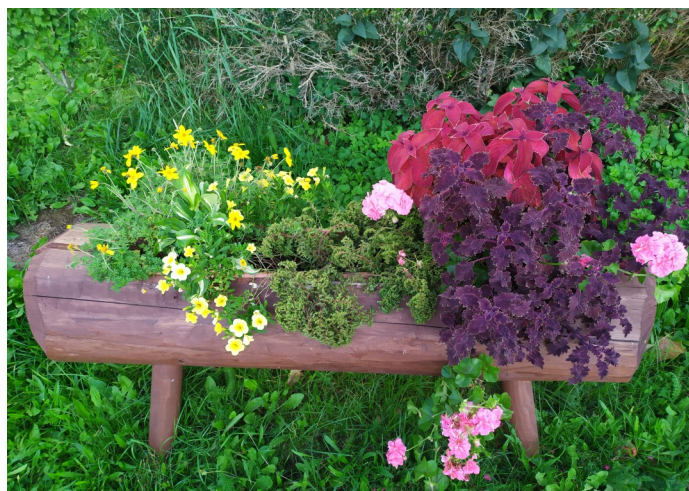
KRÁSNĚJŠÍ STŘEŇ

V tomto roce nás čeká již třinácté pokračování soutěže Krásnější Střeň. Cílem akce je opět podpořit občany, kteří přispívají květinovou výzdobou a upravenou zelení k pěknému vzhledu obce. Odborná komise bude průběžně hodnotit od května do září a vyhlášení výsledků proběhne v říjnu. Nové nápady a zajímavosti jsou samozřejmě vítány.

Květinová výzdoba obce v podobě osazení tradičních záhonů a nových truhlíků z dřevěných klád bude realizována i v tomto roce. Pokud by měl někdo z občanů zájem osadit si truhlík sám a celou sezónu se o něj před domem starat, může tento požadavek vznést na Obecní úřad nejpozději do konce dubna.

Tak ať vám to letos hezky roste ☺.

- Jiří Nevima, starosta -

MUNIPOLIS - UPOZORNÍ NA KRIZOVÉ UDÁLOSTI

Spustili jsme pro vás službu MUNIPOLIS, díky které vás nyní budeme efektivně informovat o krizových událostech přímo do vašeho telefonu. Přihlaste se k odběru informací a my vám je budeme posílat e-mailem, SMS nebo jako zprávu do aplikace. **Služba je ZDARMA!**

PŘIHLASTE SE K ODBĚRU INFORMACÍ:

<https://stren.munipolis.cz/registrace>

Co vám přihlášení do MUNIPOLIS přináší?

Upozornění na krizové události – výpadky energií, blížící se vichřice, dopravní uzavírky, varování před podomními prodejci, apod.

Pokud bude dostatečný zájem (počet přihlášených) o uvedenu službu, zvážíme rozšíření funkcionality systému o další možnosti. Registrovat se můžete také osobně přímo na našem úřadu. Rádi vám pomůžeme.

- Jiří Nevima, starosta -

MUNIPOLIS
včetně systému Mobilní Rozhlas

PŘEHLED DOTAČNÍCH PROJEKTŮ V LETECH 2009 - 2023

Ráda bych se s vámi podělila se zpracovaným přehledem finančních informací a doplnila obecní zpravodaj několika čísly. Někdy není špatné se na chvíli zastavit a podívat se zpětně na údaje, které můžeme označit jako minulost. Jsem si jistá, že současný trend cílit na přítomnost či budoucnost je důležitý, ale bez prožití (v našem případě proinvestované) minulosti by věci přítomné či budoucí v obci vypadaly možná jinak.

V rámci přehledu finančních aktivit obce jsem se zaměřila pouze na projekty v období let 2009 až 2023, které byly a jsou podpořeny dotačními tituly. Naskytly se dva hlavní důvody, proč jsem použila jako výchozí rok uvedené „statistiky“ právě rok 2009. Jedním z nich je ten, že v roce 2009-2010 proběhla ve veřejné správě reforma účetnictví z důvodu uvedení do souladu českých účetních standardů s evropskou legislativou.

Kompletní změna systému a průběžně aktualizované programové vybavení v souvislosti s novými zákony již dávno není kompatibilní s roky 2008 a dříve. Předchozí léta lze dohledat pouze v sestavách a jiných podkladech v archivu obce. Druhý důvod určené hranice se ukázal až při zpětném zjišťování dat, ze kterých vyplývá, že obec Střeň začala v roce 2009 čerpat dotace mimo jiné i z evropských zdrojů.

Pro osvětlení znovu připomínám, že v tabulce nejsou zahrnuty ostatní investiční či neinvestiční akce, které byly hrazeny výhradně z rozpočtu obce bez podpory dotačních titulů. Při velmi zevrubném náhledu jen za poslední roky bychom snadno došli k částce v řádu kolem 10 mil. korun. To už bych se však pouštěla do vyhledávání dalších údajů, odhady nejsou na místě, tak možná někdy příště.

- Marta Podhorná -

ROK	NÁZEV PROJEKTU	EVROPSKÉ DOTACE	STÁTNÍ DOTACE	KRAJSKÉ DOTACE	VLASTNÍ ZDROJE	CELKEM
2009	Czech POINT - kontaktní místo	70 446,30	-	-	12 431,70	82 878,00
	Likvidace komárů	-	-	19 278,00	4 820,00	24 098,00
	Výměna oken v ZŠ	-	-	405 000,00	299 377,39	704 377,39
2010-2011	Výstavba kanalizace a ČOV	51 317 515,00	3 018 676,00	3 223 000,00	11 314 212,41	68 873 403,41
2011	Radar - ukazatel rychlosti	-	-	42 376,00	84 752,00	127 128,00
2012	Rekonstrukce pomník 1.sv.války	-	-	50 000,00	27 030,00	77 030,00
2014	Rekonstrukce pomník 1.sv.války	52 998,00	13 250,00	-	90 781,00	157 029,00
2015	Byty - výměna oken a dveří	-	-	174 818,00	174 818,00	349 636,00
	Revitalizace návsi a veř.prostranství	2 826 088,73	-	-	3 522 836,80	6 348 925,53
	Místo pro přecházení před OÚ	-	-	26 933,00	33 610,00	60 543,00
	Výsadba třešňové aleje	14 665,00	-	-	14 480,00	29 145,00
2016	Hasiči - auto Ford tranzit s přívěsem	-	450 000,00	100 000,00	393 000,00	943 000,00
	Komplexní úpravy veř.prostranství	-	-	300 000,00	481 244,91	781 244,91
2017	KD - výměna oken a dveří	-	-	300 000,00	374 076,00	674 076,00
	Opravy hráze	-	-	268 000,00	269 654,00	537 654,00
	Kamerový systém	-	-	93 000,00	144 265,00	237 265,00
2018	Traktor na údržbu sportoviště	-	-	60 000,00	140 000,00	200 000,00
	Chodníky od OÚ po nádraží	2 737 744,00	-	-	682 771,00	3 420 515,00
	Výstražný varov.systém,rozhlas	932 435,00	-	-	269 095,00	1 201 530,00
2019	Odpady-třídění (modré a žlut.popol.a kont.)	1 030 637,00	-	-	328 011,00	1 358 648,00
	Ozvučení kulturních akcí	-	-	10 000,00	21 066,00	31 066,00
	Knihovna -rekonstrukce	-	-	40 000,00	79 950,00	119 950,00
	Elektromobil ALKE	-	600 000,00	-	701 234,00	1 301 234,00
	Kamerový systém	-	-	20 000,00	4 501,00	24 501,00
2020	Kamerový systém-měření rychlosti	-	-	45 000,00	82 619,00	127 619,00
	Knihovna-nábytek a PC	-	-	34 100,00	9,00	34 109,00
	Knihovna -systém a vybavení PC	48 000,00	-	-	20 942,00	68 942,00
souběh akce A:	Příjezd.komunik.do B6,VO,veget.úpr.	-	-	500 000,00	1 036 211,15	1 536 211,15
souběh akce B:	TVRD za KD sítě,komunik,stání,příp.	-	-	-	6 800 186,49	6 800 186,49
2021	Workout a víceúčelová plocha za KD	1 308 141,00	-	400 000,00	942 701,27	2 650 842,27
	Stoly a židle do KD	246 847,74	138 851,86	-	153 371,63	539 071,23
	Územní plán I.a II.	-	-	152 460,00	352 110,00	504 570,00
	Zázemí za KD - šatny	-	-	500 000,00	3 040 786,29	3 540 786,29
	Stromy pro budoucnost - platany za KD	-	120 500,00	-	998,50	121 498,50
2022	Kamerový systém za KD	-	-	22 500,00	38 165,00	60 665,00
	Územní plán III.	-	-	72 600,00	72 600,00	145 200,00
	Zázemí za KD,letní kuchyň	-	-	600 000,00	1 307 496,58	1 907 496,58
	Rekonstrukce pomníku u kapličky	-	214 599,00	-	63 509,30	278 108,30
2023	Revitalizace VO - úspora energie	848 970,00	-	-	108 221,00	957 191,00
	Revitalizace božích muk	-	84 700,00	-	164 083,00	248 783,00
	Předch.vzn.odpadu-kelímky,myčky	-	101 756,47	-	17 957,02	119 713,49
2023-2024	Obnova krajiny-alej k božím mukám	109 121,50	23 953,50	-	-	133 075,00
2009-2023	Hasiči - dovybavení jednotky	-	-	189 613,45	206 032,02	395 645,47
2013-2023	Úřad práce zaměstnávání nezaměstnaných	2 929 976,00	864 015,00	-	125 000,00	3 918 991,00
2023-2026	Sociální práce Střeň	1 069 735,00	254 626,00	-	69 703,00	1 394 064,00
	CELKEM	65 543 320,27	5 884 927,83	7 648 678,45	34 070 719,46	113 147 646,01
	VYJÁDRĚNÍ V %	58%	5%	7%	30%	100%

INFORMACE Z OBCE

Položení věnců u pomníků v obci

Obec Střeň zve srdečně občany na pietní akt spojený s položením věnců u pomníku I. a II. světové války u kapličky a pomníku na návsi, který se uskuteční v neděli 5. května v 10:45 u příležitosti uctění památek obětí a konce 2. světové války.

Volby do Evropského parlamentu

Volby do Evropského parlamentu se uskuteční ve dnech 7. a 8. června 2024. Hlasování ve volbách bude probíhat v zasedací místnosti Obecního úřadu Střeň č. p. 19: v pátek 7. června 2024 v době od 14 do 22 hodin a v sobotu 8. června 2024 v době od 8 do 14 hodin. Pro tento druh voleb je možné na základě žádosti vydat od 23.5.2024 voličský průkaz.

- Obecní úřad -

Statistika pohybu obyvatel

Rok: 2023

Měsíc	Přistěhování	Narození	Odstěhování	Úmrtí	Celkem	Stav
Leden	0	0	0	0	0	607
Únor	0	0	-1	0	-1	606
Březen	0	0	-1	-2	-3	603
Duben	0	0	-2	-1	-3	600
Květen	0	0	0	0	0	600
Červen	2	0	0	-1	1	601
Červenec	2	1	0	-1	2	603
Srpen	0	0	-3	0	-3	600
Září	0	1	0	0	1	601
Říjen	2	1	-1	0	2	603
Listopad	0	1	-1	-1	-1	602
Prosinec	0	0	0	0	0	602
Celkem	6	4	-9	-6	-5	

Věkové složení obce

Stav ke dni: 31.03.2024
Typy pobytu: Platný TP

Pohlaví	0 - 5	6 - 17	18 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 69	70 - 79	80 - 89	90 - 99	nad 100	Celkem
Ženy	13	34	28	34	52	35	31	34	12	3	0	276
Muži	16	44	39	39	60	46	32	30	13	0	0	319
Celkem	29	78	67	73	112	81	63	64	25	3	0	595

FAMILY FRIENDLY COMMUNITY

Všichni občas máme přání ve svém životě něco změnit, ale neřekneme svá přání nahlas, bojíme se nebo jednoduše nemáme příležitost je vyslovit. Nabízíme vám tedy možnost říct, co byste si přáli změnit ve své obci.

Naší obci a jejím představitelům záleží na tom, aby se rodiny u nás dobře cítily, aby se jim zde dobře žilo. Proto se Střeň zapojila do auditu familyfriendlycommunity (FFC), který pochází z Rakouska a jehož stěžejní myšlenkou je vytvoření přívetivého prostředí pro rodiny. V českém překladu můžeme náзву rozumět „obec přátelská k rodině“.

Cílem projektu je vzájemně naslouchat potřebám a následně zavádět efektivní opatření napomáhající zlepšovat rodinné klima. Tento projekt se liší především mírou zapojení veřejnosti. Zapojit se se svými nápady mohou občané všech generací, od nejmladší po nejstarší.

Jak to bude probíhat?

Ve středu 17. 4. proběhne 1. pracovní setkání projektové skupiny, která zhodnotí aktuální stav prarodinných opatření v obci. Následně budete všichni osloveni s žádostí o vyplnění

krátkého dotazníku, ve kterém budete moci uvést, co vám v obci chybí a co byste si přáli zlepšit. Vaše nápady a náměty pak v září vyhodnotíme na 2. veřejném setkání projektové skupiny a společně vytvoříme návrh opatření, která bychom v obci chtěli uskutečnit.

Návrh bude předán zastupitelstvu, které rozhodne o realizaci opatření, která budou zavedena v průběhu následujících tří let. Pokud vše dobře půjde, bude naší obci udělen základní certifikát FFC.

Audit přináší příležitost sdílet svá přání, aby se nám ve Střeň žilo lépe, pojďme jí tedy společně využít. Budu se těšit na vaše aktivní zapojení.

Aktuální informace o průběhu auditního procesu budou k dispozici na webu naší obce nebo mě můžete kontaktovat na tel.: 601 333 080.

Michaela Kotěšovská, pověřená osoba zpracováním auditu familyfriendlycommunity

- Michaela Kotěšovská -

ZŠ A MŠ STŘEŇ

Střípky z naší školy aneb jak se u nás žije

Koncem února jsme ve škole měli Karneval (23.2.). Masek se sešlo hodně. Celý den nás provázely soutěže a tanečky. Do třídy zavítali čertíci, myšky, králíček a také třeba smrtka.

Po jarních prázdninách k nám zavítalo jaro. To jsme oslavili Barevným týdnem. Nejdříve se to ve škole žlutilo, zelenalo, růžovělo a modralo, dokonce i červenalo. V pátek nás čekala oblíbená barva – spousta dětí přišla v hodně pestrobarevném oblečení, zkrátka máme rádi všechny barvy.

V pátek 22.3. jsme se zúčastnili soutěže Matematický klokan, konkrétně kategorie Cvrček a Klokánek. Úkoly to nebyly vůbec lehké. Všichni dostali velkou pochvalu a diplom za účast.

Cvrček:

1.	Martin Schneider
2.	Daniel Dokoupil
3.	Šárka Maršálová

Klokánek:

1.	Radovan Elgner
2.	Štěpánka Rotterová
3.	Vojtěch Minka

Výzdoba okolí školy k Velikonocím byla pod taktovkou školní družiny, paní vychovatelky Zuzky Minkové. A Velikonoční bojovku pro Vás nachystala paní učitelka Zuzka Vacová. Ze zpětných reakcí máme velkou radost a už teď pro Vás připravujeme bojovku další. Můžete se těšit na Čarodějnickou!!!

- Martina Podolová -

Mateřská škola

Jarního počasí si již užíváme plnými doušky, ale i přesto se ještě poohlédnu do zimního měsíce února. V únoru a březnu proběhly další lekce MTU s názvem „malý projektant“ a „malý vodohospodář“. Do konce roku nás ještě čekají tři lekce malé technické univerzity.

V pátek 23. 2. se ve školce uskutečnil karneval. V tento den přišly děti převlečené za různé pohádkové bytosti, zvířátka, superhrdiny či jiné masky. Aní paní učitelky nezůstaly pozadu a také tento karnevalový den zpestřily svými kostýmy. Užili jsme si spoustu zábavy, soutěžení, tančení a skotačení. Karnevalem jsme zakončili vládu nejkratšího měsíce v roce a přehoupli se do dalšího měsíce, který byl velmi nabitý.

V polovině března k nám do školky zavítal pan Sova z DDM Litovel s výukovým programem „Mini ZOO“, kde nám představil různý hmyz, hady, ještěrky a třeba i činčilu. Děti si mohly vše osahat, pohladit a vyzkoušet si, jaké to je mít za krkem hada. Nutno zmínit, že máme ve školce velmi statečné děti, které se ničeho nebojí a velká většina si vše vyzkoušela.

V týdnu od 18. 3. do 22. 3. proběhl již tradiční „Barevný týden“, kdy jsme se vždy na každý den v týdnu barevně sjednotili. Letos s malou změnou – v pondělí jsme byli všichni žlutí, v úterý zelení, ve středu modro-růžoví, ve čtvrtek červení a v pátek jsme přišli v oblíbené barvě. Všem rodičům moc děkujeme za spolupráci. V tomto týdnu proběhlo i jarní fotografování, které bylo dobrovolné.

V letošním roce proběhly Velikonoce již v březnu, a tak jsme se podle toho také zařídili. Začátkem března jsme se zaměřili na velikonoční přípravu a zdobení velikonočních vajíček atd. V pondělí 25. 3. jsme s dětmi vyzdobili okolí školy (stromy, plot) a také strom u nádraží ozdobenými vajíčky zavěšenými na barevné stuhy. Ve středu 27. 3. pak děti čekala na školní zahradě a v herně MŠ velikonoční nadílka, kterou nám u nás zanechal velikonoční zajíček Ušáček.

Taktéž zdárně pokračujeme v plaveckém výcviku, kde nás již čekají pouze dvě lekce. Ale o tom až v dalším čísle místního zpravodaje.

Pěkné jarní dny!

- Adéla Stryková -

Z NOVODOBÝCH DĚJIN OBCE 11. ČÁST

POMÍSTNÍ JMÉNA VE STŘENI

V roce 1977 prováděli kronikáři soupis pomístních jmen částí obce, polí, lesů, luk, cest, potoků, vod a mostů. V jeho seznamu zachytili dříve užívané názvy, které byly v dané době hojně používané pro svůj účel a orientaci.

Scelováním pozemků, ale především vznikem JZD, došlo u polí k rušení cest, zvětšování lánů a potřeba znát názvy polí ztratila svůj význam. Při soupisu v roce 1977 se ukázalo, že mnohé názvy jsou již tak staré, že ani nejstarší občané obce neznali jejich výklad. Uvedený záznam zachová dnes již téměř zaniklé názvy, které současníkům pramálo říkají. Přesto, nebo právě proto, nebude snad na závadu, když si tyto připomeneme.

MÍSTNÍ ČÁSTI OBCE

Dědina – jedná se o nejstarší část obce od školy směrem ke Lhotě. Vesnice v této části tvořila uzavřený celek a bydleli zde především zemědělci. Každé stavení mělo a většinou dosud má stáj, stodolu a velký dvůr. Tato část bývalých chalupníků čítá 9 původních „chalup“. V nejrozšířenější části Dědiny byla postavena v r. 1718 kaplička.

Morávka – původně rameno řeky Moravy protékající napříč osadou, kde vytvářelo průtoční rybník pro vodní drůbež. Po scelování byl přítok vody, regulovaný stavidlem v Lisku, zrušen a odveden hrází mimo obec. Důsledkem stavby silnice přes obec byl částečný zánik Morávky, „bahnitého, rozšířeného ramene Moravy, které se zaplňovalo jen při záplavách, voda v něm vysychala a hněla“. Morávkou byla nasypaná silniční hráz a zbudován betonový most, celkově se terén rovnal násypu z míst, kde se musel snížit. Například mezi školou a hájenkou se vozovka snižovala o jeden metr. Zbytek Morávky se pak zavezl v roce 1949, předem zde ale byly položeny betonové roury.

V západní části Morávky našla místo veřejná družstevní prádelna, po zavezení východní části zde byl zřízen malý parčík. I když název Morávka patřil bývalému rybníčku, označovaly se tak i okolní domy. Na jih od Morávky je stará zástavba dalších sedmi bývalých zemědělských usedlostí (od č. 7 až 13), které už nepatřily k Dědině, ale neříkalo se jim ani Morávka.

Trávník – dnes je název Trávník přisuzován nejsevernější části obce kolem bývalého rybníka stejného jména. Ten byl v r. 1982 zavezen. Název Trávník nebo Na trávníkách patřil celému území mezi současnou silnicí od středu obce po přejezd u nádraží a ulici Lukešová Anna č. 57 až Uvívzlová Anežka č. 96. Bývalo zde obecní pastvisko, kde se pásly převážně husy. V létě zde prý tábořili cikáni.

Vládní čtvrť – jedná se o část Trávníka v ulici J. Pfof až M. Mareš č. 118. Název vznikl za první republiky. Bydleli zde občané, jejichž jména nebo příjmení téměř souhlasila se jmény státníků první vlády ČSR: Petr Malý, Jan Masařík, Jan Beneš. Jména státníků: Masaryk, Beneš, později i Klaus a ministr dopravy Blažek. Název se vžil a je stále užíván.

Domovina – původně chudé pole u ochranné hráze na jihu obce. Bezzemci a dělníci je vykoupili na políčka a zahrádky po první světové válce, kdy vznikl i název. Dnes zde stojí dva domy č. 151 a 170. Do zahrady podél hráze byly přestěhová-

ny v r. 1954 včelíny (původně stávaly v zahradě domu č. 150). Dnešní včelařská zahrada v péči Milana Bursy hrdě plní svoji funkci.

Do dnešních dnů se užívají zpravidla jen názvy: Dědina, Trávník a Vládní čtvrť.

Trati – pole: Závrbek, Dlouhé, Přední a Zadní Díly, Ščeci, Ohrada, Krajinky, Příční, Suchá, Husí trať, Ludvíkovo, Lísek, Boukalov, Slepíčka, Obce, Lázek, Obora.

Lesy: Nadves, Nademlín, Mezihatě, Hatné, Plačkov, Jezera, Páže, Ščeci, Zalázek, Pusté, Kobylník, Březí.

NÁZVY POLÍ

Nadevsí – pole blízko lesa v minulosti často zaplavované Morávkou. Po scelení a zrušení ramene Morávky je pole suché.

Na závrbkách – název vznikl od háječků vrb, které podél toku Morávky tudy protékající rostly.

Dláhé – pole patřila chalupníkům. Byla dlouhá a odtud i název.

Za Dláhým – pole domkářů podél lesa – až za Dlouhým.

Na slepičce – pozemek téměř ve středu obce – sousedil s Dlouhým. Býval tam plot, aby slepice nemohly dělat škodu na poli.

Na ohradě – toto pole bylo ohraničeno. Kolem vedl také příkop a hrázka. Toky a příkopu se říkalo Greft. Před Greftem, Za Greftem.

Bókalovo – na tomto poli bývaly bažiny a močály. Vznik názvu je odvozován od vodního ptactva – bukačů.

Na Trávníkách – pozemek mezi dnešní silnicí k nádraží a ulicí dnes zvanou Vládní čtvrť. Dnes jsou zde nové domy a zahrady. V minulosti se zde pásly husy.

Za dráhó – pole za železniční trať.

O dráhe – název podle polohy pole.

Řidke Posty – opuštěné pole, rostlo tam trní.

Na Výměnách – pole výměnkářů, rodičů, kteří předali pole dětem.

Na tratce – také se tomuto poli říkalo Na hosích tratích – pásly se zde husy, ale i koně. Vedla tudy strouha do rybníka.

V oboře – vzniklo od slova obora.

Přední Dile – První díl pole po scelování od vesnice.

Zadní Dile – pole za Předními díly.

Na Obce – *Obce* – pole patřilo obci. Užívali je držitelé obecních býků a kozlů. Tábořili zde cikáni.

Na lázkách – původ názvu není znám. Lesu za tímto polem se říká Zalázek.

Na soché – název vznikl při scelování – snad pro suchou půdu. Staří lidé tomuto poli říkali **Na štětcó**, proč, není známo.

Páže – do roku 1920 převážně les. Po vymýcení vzniklo úrodné pole. Vznik názvu od slova paže. Zemina nebo hlína prý sahala ve vykopané jámě až po paže stojícího člověka.

Domovina – chudé pole u hráze – dnes část obce.

Mrchoviště – pozemek ve východní části obce u lesa při cestě do Páže, šlo o obecní pozemek trojúhelníkového tvaru,

vyčleněný při scelování pozemků.

NÁZVY ČÁSTÍ LESA

Bókalovo – les hned u hráze – sousedí s polem stejného jména. Název od vodního ptactva, které tam hnízdívalo.

O Věže nebo O Trojáku – stávala zde triangulační věž. Za I. republiky zde bývalo malé hřiště, hrávala se tam i divadla v přírodě a konaly se zde letní slavnosti.

Nadevsi – les u obce – dnes hřiště TJ Sokol.

V lisku – část pozemku Nadevsi, dělaly se zde vepřovice.

O zátvor – v tomto lese bývaly pasti na škodnou zvěř, hlavně na lišky.

Ježera – v této části lesa bývaly močály. Přes ně vedla Jezerní lávka, po které se chodilo v čase záplav do Lhoty.

Borke – rostl tam snad dříve borový les, v novější době již jen smrk.

Plačkov – les mezi spleť ramen řeky Moravy. Název vznikl od slova pláč. Podle pověsti tu nacházeli útočiště obyvatelé před švédskými vojáky za časů třicetileté války. Popsáno v pověstech Martina Strouhala. Ve starších pramenech se uvádí Malý Plačkov a Velký Plačkov.

Žalod – les, ve kterém rostly doušky.

Zalázek – původ názvu není znám.

Řidke Posty – místo opuštěné, pusté.

Stodánke – jedná se o kanál se stavbou vybudovaný v souvislosti s budováním ochranných hrází s otevřenými skružemi jímek.

O Poněve – les podél potoka Poněvy.

Spálený vrch – mírně vyvýšená část lesa u železniční dráhy mezi Nadevsím a Bókalovým za Bahnama. Vznik názvu není znám. Snad od lesního požáru. Před rokem 1938 zde měl velkostatek kůlnu, kde přízemí tvořil krmelec a v patře bylo

seno pro krmení zvěře. Na krmení se sušily i jasanové větvičky.

Březová cesta – cesta s alejí bříz a s mostkem přes Poněvu. V současné době již tato cesta zanikla, Poněva je napřímena a do lesa se jezdí novou lesní cestou severně nad potokem.

MOSTY A PÍSKY

Hrobé most – most přes řeku Moravu mezi Střením a Lhotou.

Bláznivské most – jedná se o zaniklý most, kudy vedla lesní cesta ze Střene do Březové. V řečištích jsou stále při březích zaraženy kůly, přes které se klenul starý dřevěný most. Název znají a užívají téměř všichni občané, ale původ jména není přesně znám.

O bílech slópku – mostek přes hrází příkop ohraničený bílými kamennými sloupky na rozhraní pole a lesa ve směru na Štěpánov.

Obecní okroužek – nános jemného říčního písku v oblouku zákrutu řeky Moravy. Patřil obci a ta písek používala na různé opravy obecních budov.

Žatku okroužek – Josef Žatka byl zednický mistr. Vlastnil cementárnu, kde vyráběl cementové zboží všeho druhu. Písek těžil podobně jako obec v Moravě. Zmíněný „okroužek“ měl pronajatý. Název zůstal dodnes, přesto, že se v Moravě písek již dávno netěží.

Od pamětníků je známa zaniklá pěšina, která vedla podél boží muky. Začínala na rozcestí nad Štěpánovem k nadjezdu – vedla polem – pak od Bílých sloupků opět polem, dále uličkou mezi Gargelovým a Červinkovým, napříč Dědinou k Věži (Trojáku), na Bláznivský most a přes Březovou do Litovle. Této pěšině se říkalo Karlov.

Zdroj: čerpáno z obecních archiválií

- Vladimír Kamínek -

TJ STŘEŇ

Po zimě snad fotbal, který zahřeje...

Srdečně zvu všechny, co nám fandí, na jarní část fotbalové okresní soutěže. Pevně věřím, že bude co k vidění a přijdete nás povzbudit, a toho si velmi vážím.

Tak abyste věděli kdy a kde, přikládám rozpis.

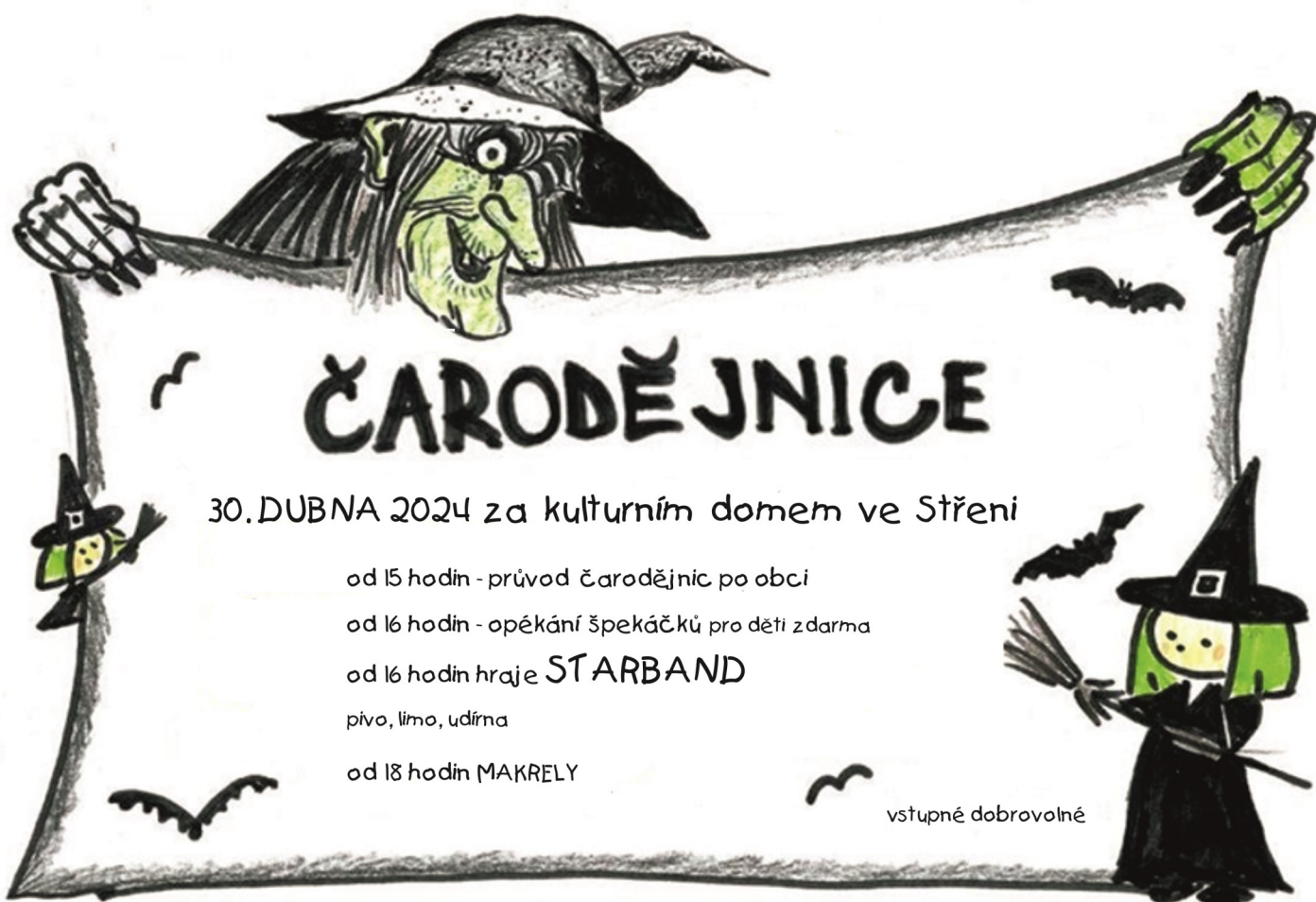
Díky a těším se na setkání s Vámi, dobré jídlo a pití k tomu určitě přispěje. Předseda TJ Střeň, z. s.

- Jarda "doktor" Havlíček -

datum a čas	domácí	hosté
NE 31.03.2024 15:00	TJ Střeň	FC Drahlav
NE 07.04.2024 15:00	TJ Střeň	Sokol Hnojice
SO 13.04.2024 15:30	Sokol Moravská Huzová	TJ Střeň
NE 21.04.2024 15:00	TJ Střeň	TJ Tršice
SO 27.04.2024 16:00	FC Kolos Jiříkov	TJ Střeň
NE 05.05.2024 15:00	TJ Střeň	SK Králová
NE 12.05.2024 15:00	Sokol Jívová	TJ Střeň
NE 19.05.2024 15:00	TJ Střeň	Nová Hradečná-Troubelice "B"
NE 26.05.2024 15:00	TJ Střeň	Sigma Lutín "B"
NE 02.06.2024 17:00	FC Sigma Hodolany "B"	TJ Střeň
NE 09.06.2024 15:00	TJ Střeň	Sokol Pňovice "B"
SO 15.06.2024 16:30	Sokol Náklo	TJ Střeň

SDH STŘEŇ

ČARODĚJNICE

30.DUBNA 2024 za kulturním domem ve Střeni

od 15 hodin - průvod čarodějnic po obci
od 16 hodin - opékání špekáčků pro děti zdarma
od 16 hodin hraje **STARBAND**
pivo, limo, udírna
od 18 hodin **MAKRELY**

vstupné dobrovolné

The illustration features a large, detailed witch with a green face and a black pointed hat, holding a long banner. The banner contains the event title and details. There are also smaller, simpler witch figures in the corners, and several black bats flying around the scene. The background is a light, textured grey.

STŘEŇSKÉ LÓSKÁČEK - ZAJÍMAVOSTI O KOMÁRECH

Komáři jsou malí hmyzové z čeledi Culicidae. Jsou známi svou schopností bodat lidi a zvířata a také přenášet nemoci. Komáři se vyskytují po celém světě a jsou často považováni za **TAJENKA** kvůli svým kousnutím, které mohou způsobit svědění a nepohodlí. Samice komárů potřebují krevní hostitele pro získání potřebných živin pro snášení vajec, což je důvod, proč kousou lidi a zvířata. Komáři také mohou přenášet různé nemoci, jako je malárie, dengue, Zika virus a další. Proto je kontrola komárů a ochrana před jejich kousnutími důležitá pro prevenci těchto nemocí.

- Různorodost druhů: Existuje více než 3 500 druhů komárů po celém světě. Každý z nich se může lišit ve chování a preferencích ohledně prostředí.
- Kousají pouze samice: Pouze samice komárů kousou lidi a zvířata. Potřebují krev jako zdroj bílkovin, které jsou nezbytné pro vývoj vajec.
- Komáři jsou dravci: Ačkoli komáři se živí nektarem a rostlinnými šťávami, jsou také dravci, loví menší hmyz.
- Zvuky komárů: Zvuky vydávané komáry nejsou výsledkem šustění jejich křídel. Namísto toho tyto zvuky vznikají vibracemi jejich těl během letu.

- Přenos nemocí: Komáři jsou známí přenášením mnoha nebezpečných nemocí, jako je malárie, dengue, Zika, chikungunya a další. Jsou vektory těchto nemocí.
- Citliví na pachy: Komáři jsou velmi citliví na pachy a mohou zaznamenat oxid uhličitý, mléčnou kyselinu a další látky vylučované lidmi, což jim pomáhá najít své oběti.
- Kontrola komárů: Existuje několik metod kontroly komárů, včetně použití repelentů na kůži, nošení ochranného oblečení a používání insekticidů v prostředí.
- Život ve vodě: Larvy komárů žijí ve vodě, proto je kontrola zdrojů vody, jako jsou stojaté rybníky nebo louže, může pomoci omezit populaci komárů.
- Ekosystémová role: Navzdory otravnému chování a schopnosti přenášet nemoci mají komáři určitou roli v ekosystému jako potrava pro ptáky a jiné organismy.
- Genetické úpravy: Vědecký výzkum zvažuje genetické úpravy komárů, aby omezil jejich schopnost přenášet nemoci.

Zdroj: <https://mojeomalovanky.cz/omalovanky-komari/>

-Dagmar Holánková -

O	P	A	R	D	O	K	A	R	M	B	A	F	D	T
A	Ž	Ý	N	R	A	G	S	P	E	N	Z	I	O	N
A	T	O	M	H	É	A	K	C	A	F	U	N	H	Á
K	R	I	Z	E	S	K	I	K	É	P	A	T	C	L
Ř	O	E	Z	H	E	L	I	G	O	N	K	A	Ů	P
Á	K	Ř	M	R	S	T	U	L	T	S	A	Í	D	O
M	A	O	E	Í	E	Ž	É	N	A	O	T	A	N	R
R	M	K	Č	N	Z	V	Ý	T	E	K	K	Ý	H	D
A	Ž	M	L	Á	K	A	I	M	K	Č	I	Š	M	Y
F	I	L	H	A	R	M	O	N	I	E	N	Z	I	H
A	K	V	Í	D	V	M	C	B	U	Ž	F	Í	Y	P
K	O	Š	I	L	E	R	A	H	Y	Á	Z	E	K	F
S	T	U	D	N	A	B	T	V	A	R	D	Z	O	P
A	S	E	T	A	K	I	L	E	D	T	O	H	E	Ř
T	K	E	F	A	K	U	L	T	A	S	A	L	Ó	N

AFEKT BABIČKA ČÍSLICE DELIKATESA DÍVKÁ DŮCHOD EFEKT
 ETIKA FACKA FAKULTA FARMÁŘKA FILHARMONIE FINTA
 FYZIKA GARNÝŽ HELIGONKA HMOTA HYDROPLÁN CHATA
 KAUSA KOČÁR KOŘEN KOSTÝM KOŠILE KRIZE LIKÉR MO-
 MENT MRAKODRAP OKAMŽIK PENZION PÍŠKOT POLÉVKA
 POZDRAV REMÍZA ŘEHOT SALÓN SCÉNA SLUNEČNÍK STRÁŽ
 STUDNA TRVALKA UNIVERZITA

OMALOVÁNKY PRO DĚTI

OBEC STŘEŇ VE SPOLUPRÁCI
S MIKROREGIONEM LITOVELSKO POŘADAJÍ

HRY BEZ HRANIC STŘEŇ

22. ČERVNA 2024

V AREÁLU ZA OBECNÍM ÚRADEM

SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ 13:00

START HER 13:30

VYHLÁŠENÍ VÝSLEDKŮ 19:00

20:00 KONCERT KAPELY **KRÁPNÍK**

22:00 TANEČNÍ ZÁBAVA **VIA PABĚDA**

CELÝM DNEM NÁS BUDE PROVÁZET MODERÁTOR **LÁĎA SOVJET RUS**

www.stren.cz/hrybezhranic

VSTUP ZDARMA

PLÁN AKCÍ

30. dubna - Čarodějnice za kulturním domem

4. května - Nohejbalový turnaj

18. května - Okrsková soutěž v požárním sportu

15. června - Volejbalový turnaj

22. června - Hry bez hranic

Uzávěrka příštího čísla zpravodaje: 6. června 2024

Příspěvky zasílejte v elektronické podobě (fotografie zvlášť) na: obec@stren.cz a v kopii na mistostarosta@stren.cz.

Přispívali: Jiří Nevima, Marta Podhorná, Michaela Kotěšovská, Martina Podolová, Adéla Stryková, Vladimír Kamínek, Jaroslav Havlíček, Dagmar Holániková.

Redakční rada: Petr Němeček, Vladimír Kamínek, Lucie Ulrichová, Karel Šebesta

Názor autora článku nemusí být nutně názorem vydavatele. Do textu autora nezasahujeme. Příspěvky nejsou honorovány.

Evidenční číslo: MK ČR E 21502

Místo vydání - Střeň